

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/206/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621202461
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4621202461.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: O. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., N. kalváriou XXXX/XX A, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka A. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. a otec neuvedený, o návrhu navrhovateľa: V. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., N. kalváriou XXXX/XX A na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/8/2016 zo dňa 21.06.2016, právoplatný dňa 19.07.2016 tak, z v e r u j e mal. O. K., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa p. V. W., nar. XX.XX.XXXX, s účinnosťou od 27.10.2021.

II. Navrhovateľ je p o v i n ť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok iba v bežných veciach.

III. Súd z a v ä z u j e matku maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, ktorú bude povinná platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, s účinnosťou od 27.10.2021.

IV. Zročné výživné za čas od 27.10.2021 do 31.01.2022 v sume 94,40 eur súd p o v o ľ u j e matke zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

VI. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ť .

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ podal dňa 04.11.2021 na tunajšom súde návrh na zverenie maloletej O. K., nar. XX.XX.XXXX do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Spolu s návrhom vo veci samej podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal dočasného zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti. Návrhy odôvodnil tým, že maloletá je dieťa narodené mimo manželstva, ku ktorému nie je určené otcovstvo. Uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 6PPOm/1/2012 zo dňa 08.02.2012 bola dňa 09.02.2012 maloletá O. spolu so svojim bratom O. K., nar. XX.XX.XXXX umiestnená do Detského domova N. z dôvodu, že matka detí požívala omamné látky a deťom nezabezpečovala riadnu starostlivosť. Maloleté deti O. a O. si v roku 2014 začali brávať na pobyt spolu s manželkou p. T. W.. Obe deti u nich trávili prázdninové alebo víkendové pobyty. S manželkou si na pobyt detí v domácnosti zvykli, aj maloleté deti si k nim vytvorili vzťah, a preto jeho manželka podala na Okresný súd Topoľčany

návrh na zverenie detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, ktorému Okresný súd Topoľčany vyhovel a rozsudkom zo dňa 21.06.2016 č. k. 11P/8/2016-35 jej maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti zveril. O. aj O. žili s nimi spolu v domácnosti do roku 2017, kedy postupne začalo dochádzať ku konfliktom, ktoré vyvrcholili tým, že maloletý O. odišiel z ich domácnosti. Na Okresnom súde Topoľčany bol preto podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a maloletý O. bol dočasne zverený do starostlivosti Diagnostického centra Ružomberok uznesením zo dňa 07.11.2017 č. k. 10PPOm/9/2017-6. Po ukončení pobytu v Diagnostickom centre Ružomberok bola nad maloletým O. nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 10.04.2018 č. k. 9P/33/2018-32, ktorá sa realizovala v Detskom domove Kolíňany. Maloletá O. aj napriek daným skutočnostiam chcela zotrvať v ich domácnosti. Matka maloletej sa neustále pohybuje v T., je bezdomovkyňa, závislá na toluéne a už niekoľkokrát sa stalo, že maloletú obťažovala na verejnosti, vykrikovala na ňu a maloletá sa musela dokonca pred matkou skrýť. O. v súčasnosti o kontakt s matkou nemá žiadny záujem, matka nemá zabezpečené žiadne bývanie a ani neuhrádza výživné. Iných príbuzných, ktorí by sa mohli o maloletú O. postarať, dieťa nemá. Dňa XX.XX.XXXX mu zomrela manželka T. W., ktorej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na to, že maloletá chce naďalej zotrvať v jeho domácnosti, navrhovateľ žiada, aby bola zverená do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, chce sa o ňu naďalej starať aj po úmrtí svojej manželky.

2. Uznesením č. k. 10P/206/2021-6 zo dňa 11.11.2021 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú O. K. dočasne zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľa s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skočenia konania vo veci samej.

3. Následne súd nariadil pojednávanie na deň 07.02.2022, na ktoré sa matka maloletej nedostavila, podľa zistení súdu aj vyjadrenia navrhovateľa matka žije túlavým spôsobom života, nemá stále bydlisko ani zamestnanie.

4. Súd preto pojednával bez prítomnosti matky a na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že na návrhu trvá, kolízna opatrovníčka odporučila návrhu vyhovieť, keďže šetrením pomerov zistili, že navrhovateľ sa o maloletú riadne osobne stará, má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o ňu, je schopný postarať sa o ňu aj po zdravotnej stránke a maloletá pri pohovore vyjadrila želanie zostať naďalej u navrhovateľa, s ktorým majú dobrý vzťah a ktorému je vďačná za opateru.

5. Z obsahu pripojených spisov súd zistil, že Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 11P/8/2016-35 zo dňa 21.06.2016 zrušil ústavnú starostlivosť, ktorá bola nariadená nad maloletými deťmi K. (O. a O.) rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 7P/80/2012 zo dňa 31.05.2012 a maloleté deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti T. W., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.07.2016.

6. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 10PPOm/9/2017-6 zo dňa 07.11.2017, ktoré nadobudlo vykonateľnosť 07.11.2017, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého O. dočasne zveril do starostlivosti Diagnostického centra Ružomberok.

7. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/33/2018-32 zo dňa 10.04.2018 zrušil náhradnú osobnú starostlivosť T. W., nar. XX.XX.XXXX nad maloletým O. K., ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 21.06.2016 č. k. 11P/8/2016-35 a nad maloletým O. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany.

8. Z obsahu správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 29.04.2021 (ktorá je súčasťou spisu sp. zn. 11P/8/2016) vyplýva, že matka maloletej sa pohybuje v T., je bezdomovkyňa, závislá na toluéne a údajne sa niekoľkokrát stalo, že maloletú obťažovala na verejnosti a maloletá sa musela dokonca pred matkou skrýť. Maloletá v kontakte s matkou nie je, matka nemá zabezpečené bývanie a ani neuhrádza výživné. Miera ohrozenia vo vzťahu k matke je u maloletej vysoká. Matka maloletej sa o maloletú vôbec nezaujíma.

9. V súčasnosti sa po smrti starej matky maloletej pani T. W. stará osobne o maloletú manžel starej matky pán V. W.. V jeho starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, je spôsobilý zdravotne aj materiálne osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Aj maloletá O. chce naďalej bývať u navrhovateľa, je mu vďačná za opateru, s matkou nie je v kontakte, vyjadrila sa, že sa za ňu hanbí kvôli spôsobu života, ktorý matka vedie.

10. Lustráciou v elektronickom registri súdu bolo zistené, že na tunajšom súde je vedené dedičské konanie po neb. T. W., nar. XX.XX.XXXX a zomr. XX.XX.XXXX pod sp. zn. 8D/156/2021.

11. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v

exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákona o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že bude v najlepšom záujme mal. O. jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý sa o ňu aj doteraz riadne stará, spolu žijú v jednej domácnosti. Navrhovateľ má vytvorené všetky podmienky pre riadny vývoj maloletého dieťaťa. Matka sama sa o maloletú nedokáže v súčasnosti postarať, neprejavuje o ňu žiadny záujem, žije túlavým spôsobom života. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd mal. O. K. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach, pričom bude povinný starať sa o ňu osobne tak, ako sú povinní starať sa o svoje deti ich rodičia.

13. S poukazom na pomery matky, na to, že nemá stálu prácu, ani stabilný príjem, súd jej určil výživovaciú povinnosť voči maloletej v minimálnej výške a to v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, čo je v súčasnosti suma 29,87 eur s tým, že toto výživné bude povinná platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany s účinnosťou od XX.XX.XXXX, teda odo dňa, odkedy sa po úmrtí starej matky maloletej o maloleťu navrhovateľ sám stará.

14. Zročné výživné od uvedeného dátumu do 31.01.2022 v sume 94,40 eur (tri mesiace po 29,87 eur a alikvótna časť mesiaca október 2021 v sume 4,79 eur) súd povolil matke zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh.

15. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.